

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat óra . . . 5 kor. — fill.
 Három óra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautóval küldhetők.

Egyes számok 20 filléért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetmények

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2 fillérvél számítatik.

A nyitlatterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
 Velünk közzétételben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A

„BARS”

XXV. évfolyamára.

Lapunk mult számával kezd-
 tük meg pályafutásának XXV. évét.
 — A ki ismeri a vidéki hírlapiro-
 dalom nehézségeit és s inte leküzd-
 hetetlennek látszó akadályait, igaz-
 zat fog adni nekünk, ha önértéssel
 tekintünk vissza eddigi működés-
 ünkre. Tettünk, a mennyit tehet-
 tünk. Első sorban is városi és me-
 gyei érdekeink gondozása lebegett
 szemünk előtt s jeles, munkatár-
 saink és a nagyközönség szíves
 támogatásával ez irányban
 fejtettük ki működésünket, mind-
 azonáltal gondosan kerülve annak
 lehetőségét, hogy lapunk magán,
 avagy párt érdeké szolgájává fajul-
 hasson. Ez alapon ajánljuk lapunk-
 kat továbbra is a nagy közönség
 szíves jó indulatába. A multban
 elért eredmény leendő a jövő re-
 ménye, mely ezután is lapunk
 változatlan irányát jelenti.

„BARS” előfizetési ára:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
 Fel évre . . . 5 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Hivatalos közlemény.

I.

2200/1904. sz.

Hirdetmény.

a IV. osztályú kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

1905. év január havában az állandó fizetést, nyug-
 kegy- vagy tiszteletdíjat húzó állami, törvényhatósági,
 közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magán-
 tiszték, tisztviselők, hivatalnokok, közkegy-nyug-
 kegydíjat húzó övezetek, állandó alkalmazásban levő
 üzemvezetők, felügyelők, kezelők, könyvvivők, pénztár-
 nokok, s általában a 80 koronánál több havi díjat húzó
 segédek, segéd munkások, állandó fizetést élvező lelkészek,
 tanárok, tanítók, nevelők, írók, művészek, hivatalosolgák
 stb. a kereset adó IV. osztálya alá tartozó keresme-
 nyüket — az alább említendő kivételével — a részükre
 ingyen kiszolgáltatandó vallomási iven bevallani tar-
 toznak, azok kivül a vállalatok és intézetek igazgató-
 sága, előjára ós, pénztár, földbirtokos vagy üzemtulaj-
 donos, akitől vagy melytől az adóköteles fizetést
 húzza, szintén kötelezhető arra, hogy a nála, illetve
 üzemében állandó fizetést mellett alkalmazott egyének
 név és fizetés-jegyzékét az adókövető hatóságnak nyujt-
 sa be.

TARCSA.

Ügy elnézel...

Ügy elnézel — — — más vagyok most
 Ugy-e halvány, ugy-e sápadt?
 Megrabolta a szenvedés
 Bús lakodó két orcámat!

Hogyne fájt vón' szívem, lelkem
 Annyi rosszat mondta rólad — — —
 Hogy az Isten, a jó Isten
 Téged nekem soh' se adhat.

Hogy Te régen elfeledtél
 Nem is szeretted engemet — — —
 Nem is éri nászkoszoru
 Soha Töled a fejemet!

Nem is merek hinni most se
 Azt hiszem, hogy mind ez álom
 S virradatkor tovaröppen,
 Messze szárnyal boldogságom ...

Elmerengek, eltűnődöm — — —
 Mindazon, mi elmúlt régen — — —
 Az a halvány csillog fénye
 S újra biztat fönn az égen — — —

Én voltam-e a menyasszony
 Hóruhában myrtusággal?
 Én mondtam-e a nagy esküt:
 Holtomig és holtidőig?

Teljesült-e szívem álma:
 Pelyhes otthon, kicsi fészek?
 Mindenható, ha ez álom.
 Soh' se ébressz, arra kérlek!

M. Ruttkay E.

Az adókötelesek az összes rendes fizetést, nyug-
 kegy, vagy tiszteletdíjat, szóval mindazokat a járan-
 dóságokat, melyeket az állással egybekötött bármily
 néven nevezendő szolgálatuk fejében akár készpénzben,
 akár természetben, akár egyéb járulékokban élveznek
 — a folyó évi, vagy ha az a folyó évre megállapított
 nem volna, az előző évi állapot szerint a vallomásban
 felvenni tartoznak.

Ezen keresmények bevallása alól azok az illetmé-
 nyek sem vétetnek ki, a melyek adóztatás tárgyát nem
 képezik, mert annak elbírására: vajjon valamely
 készpénzbeli vagy természetbeni járandóság, avagy
 egyéb járuléka a keresetadó negyedik osztálya alá esik-
 e vagy sem, kizárólag az adó kivetésére illetékes közeg-
 vanaak hivatala.

IV. osztályú keresetadó alá tartozó járandóságok-
 nak az államkincstár megrövidítésére irányzott szándék-
 ból történt valótlán bemondása vagy be nem vallása
 1875. évi XXIX. t. czikk 31. § a jövedéki kihágást
 képez, melynek bírsága 1—8 anyvi, mint az összeg,
 mellyel az államkincstár megkárosított. Kárösszegnek
 vétetk az az összeg, melyet a közzadók kivetésére ille-
 tékes közegek jogörvényesen megállapították.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és
 egyletek tisztviselői vallomást nem adnak, ezeknek
 illetményeit az illető vállalatok és egyletek kötelesek
 bevallani. A kivetett kereset-adót tölfik beszédni és az
 állampénztárba érvényesíteni beszoigáltatni.

Tisztek, tisztviselők és hivatalnokok, kik fizetése-
 iket állami vagy államkezelés alatt álló közalapítványi
 pénztárból húzzák, vallomást adni nem kötelesek, ezen
 adókötelesek keresetadóját a pénzügyi hatóság szabja
 ki, és havi levonások után a közpénztár szedi be.

Ha valaki a IV. osztályú kereseti adó tárgyát
 képező többrendbeli illetményt élvez, ilyen esetben a
 IV. osztályú keresetadó az illetmények összevont össze-
 ge után vétetnek ki.

Kelt Léván, 1904. december 31.

Komzsilik Lajos
adóhiv. főnöke.

II.

2201/1904. sz.

Hirdetmény.

A III. osztályú kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az adókötelesek 1905. évi január hó 20-áig
 üzletük, vállalatuk vagy egyéb haszonhajtó foglalko-
 zásuk után az adóvetet megelőző három évi, vagy ha
 az üzlet, vállalat vagy foglalkozás anyvi év óta még
 fenn nem állana, az annak megkezdésétől számított,
 illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti
 tiszta nyeresémet bevallani.

Evi tiszta nyeresémnyek vétetik az üzletből vagy
 foglalkozásból eredő összes jövedelemnek az a része,
 mely az üzlet vagy foglalkozás folytatásához szükséges
 kiadások levonása után fennmarad, az üzlettulajdonosnak
 s általában az adó fizetésére kötelezettnek oly kiadásai
 azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással
 járnak, hanem akár magánok. akár pedig családjának
 és hozzátartozóinak fenntartására szolgálnak, a jövede-
 lemből, kereseményből le nem vonhatók.

A ki több vállalatból, kereset-illetőleg jövedelem-
 forrásból húz jövedelmet, köteles minden egyes vállala-
 tról, üzletéről vagy keresetéről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak,
 tartoznak a vallomáshoz segéd munkásaik jegyzékét csa-
 tolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe vagy
 foglalkozásba belépésüknek ideje, havi vagy évi
 fizetésük pontosan kitesendő.

Az az adókö, ki az adókötelezettek és adó tárgyak
 összeírása után lép a III. oszt. kereset adókötelesek

Keserü élet.

Reggeltől estig ott görnyedezett a var-
 rógép mellett Terka. Arcáról már lemosta
 az idő azokat a piros rózsákat, melyek oly
 üdév, széppé teszik a fiatal leányt. Az ő
 szíve nem ismert már vágyat, ábrándot,
 elszállt tőle minden oly boldogító érzés,
 mely néha reményt önt a csüggedőbe. . .
 Nem szótt magának többé álmokat, mert
 jól tudta, hogy egy nagyon szegény leánynak
 nincs mit terveznie a jövőre nézve. . .

Ő jól ismerte már ez életet, mely örökös
 küzdés, szenvedés és fájdalomból áll csupán.

Pedig Terka nem is volt még oly öreg
 leány. De az élet annyira érezette vele
 hatalmát, hogy jóval idősebbnek nézett ki,
 mint amennyi valóban volt.

Az idő későre járt. És Terka még mindig
 ott gubbasztott a gép mellett. A kályhánál
 pedig nála jóval idősebb leánytestvére szun-
 dikált, aki igazán sajnálatra méltó teremtés
 volt, mert az Isten megfosztotta jó eszétől.

Erről senki sem tudta, hogy Terka testvére,
 őt csak cselédszámba tekintette mindenki.
 Már majd elnyomta mindkettőjüket az
 álom, de mégsem feküdtek le. A petroleum
 kifogyott a lámpából, a kanóc füstölögni
 kezdett, úgy hogy nehéz, kellemetlen szaggal
 telt meg a kis szoba.

— Ez rettenetes, hogy még mostanáig sem
 jött haza — suttagá magában halkán Terka,
 aki most telkelt a gép mellől, kinyújtotta
 görnyedt alakját, úgy hogy minden csontja
 megropogott. Majd kitekintett az ablakon,

sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától szá-
 mitott két hó alatt köteles vallomást adni.

A III. oszt. kereseti adó alá eső jövedelemnek
 bevallására, valamint az üzletben alkalmazott segédek
 bejegyzésére szolgáló űrlapok az adóközöknek a községi
 előjárók (városi adóhivatalok) által ingyen szolgáltat-
 nak ki.

A bevalló az űrlap egyes rovatait kitölteni, s
 annak bizonyításul, hogy az adatokat saját tudomá-
 sához képest pontosan és lelkiismeretesen közölte, eskü
 helyett polgári becsületszava zálogul nevével valamint
 a bevallás napját és helyét aláírni köteles.

E vallomás tenebb kitézett határidő alatt a
 községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) nyujt-
 andó be.

Mindazok az adókö, kik üzletüket, vállalatukat,
 keresetüket vagy jövedelemforrásukat az államkincstár
 m grövidítésére irányított szándékából az adókötelezettek
 és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval,
 akár írásban valótlán mondják be vagy eltítoikják,
 avagy vallomásukat bizonyíthatólag hamisított adatokra
 alapítják, az adótárgyak egészen vagy részben
 történt eltítoikolásával etkövetett jövedéki kihágás miatt
 az 1883. évi XLIV. t. cz. 100 §-a értelmében
 büntetendők.

Léva, 1904 december hó 31.

Komzsilik Lajos
adóhiv. főnöke.

III.

2108/1904 sz.

Hirdetmény.

Tudomás vétel végett közhírré tétetik,
 hogy a telekkönyvileg bekebelezett takarék-
 pénztári, vagy magánosok által kamatra
 kiadott kölcsönök összegének a városi adó-
 hivatalnál leendő bevallására a határidő
 január hó 1-ével kezdetét vevén, felhivatnak
 az illetők, hogy a föld és házbirtokot terhelő
 kölcsön összegét január havában annyival is
 inkább valják be, mivel január hó 31-én
 tul beadott vallomások figyelembe nem
 vétetnek. — Városi adóhivatal.

Léva 1904 december 31.

Komzsilik Lajos
adóhiv. főnöke.

IV.

23/1904. szám.

Hirdetmény.

Léva város háztartásának és alapjainak
 1905. évre szerkesztett költségvetési elő-
 irányzata a városi pénzügyi szakosztály ál-
 tal feülvizsgálatván a költségvetés a felül-
 vizsgálat eredményét tárgyzó jegyzőkönyv-
 vel együtt f. évi és hó 1-től kezdődő 15
 napi közszemlére a városi számvevő hiva-
 talos helyiségébe kitétetett.

A hivatalos órák alatt betekinthe-
 tő ezen költségvetés ellen bármely városi adó-
 fizető a jelzett határidőn beül észrevétele-
 ket tehet, mely jogról az érdekelt városi
 közönséget ezen hirdetmény kiadásával ér-
 tesitem.

Léván, 1905. január 1-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

de itt a koromötétségnél egyebet nem
 láthatott.

Most egyszerre zörgés hallatszott az
 ajtón, Terka boldogan szaladt oda.

— No csak hogy egyszer már végre itthon
 vagy drága testvérem. Hol maradtál ily
 soká? Már egész kétségbe voltam esve
 miattad. Még most is oly haragosan lüktet
 a szívem az ijedségtől. Csak nem történt
 valami bajod? Szólj már lelkem!

A leány nem felelt. Kalapját és kabátját
 rendetlenül az ágyra dobta. Arcát megtö-
 rülte zsebkezdőjével, aztán fáradtan egy
 székre vetette magát. Majd lebontotta hosszú
 szőke haját és keservesen sirni kezdett. . .

— Mi lelt téged Gizi?

Kérlek, engedd kisírnom magam. Már
 régen ingerelnék e könnyek. . . Nem tu-
 dom tovább visszafojtani. . . Ne ijedj meg
 Teruskám. . . Nincs semmi bajom. Majd
 ha jól kisírtam magam, aztán beszélek. . .
 Ne gondolj semmi rosszra. . . Most a torkomon
 reked a szó, képtelen vagyok beszélni. Ne
 sápadj el mindjárt! Várj egy pár pillanatig.

Terka reszketni kezdett. Anélkül is fehér
 arca most ijeszően sárgára vált.

Mondd meg már mi bajod? Megöl a
 nyugtalanság!

Gizi remegő kézzel simította le homlo-
 káról könnyeitől nedves hajszálait.

Látod teruskám, már nem sírok. . .
 Ülök ide mellém, mindent elmondok. Tudod,
 engem nagyon bánt valami. . . Nem bírom
 fájdalom nélkül elviselni azt, amit a világban
 napról napra tapasztalok. Mindenütt csak

Közbiztonságunk.

A legutóbbi időben rendőrségünknek
 sikerült két országszerte körözött szél-
 hámot elcsipni, de mind a kettőnek
 is sikerült a rendőrség fogházából sze-
 rencsésen elillani. Hát természetesen, ilyen-
 kor a rendőrséget szapoljuk, hogy nem
 őrizte eléggé. Megtörtént az az ope-
 retbe illő eset is, hogy a rendőrség-
 től ellopák a bűnjelket s így a bi-
 róságnak a tolvajokat fel kellett men-
 teni Ezen felül, ha az utóbbi időben
 városunkban a lopás vagy rablás tör-
 tént, ritka esetben sikerült a tettést
 elfogni. Pedig hát a rendőrség kijelölt
 helyén áll, tehát nem alszik, azt sem
 lehet mondani, hogy elhagyva állomás-
 helyét, talán valamely kocsmában vagy
 kávéházban tölti el az idejét.

Felmerül tehát az a kérdés, hogy
 mi az oka annak, hogy a rendőrség
 buzugó tevékenysége dacára is a köz-
 biztonsági állapotok épen nem mond-
 hatók valami fényesnek?

Nincs szervező erőnk a rendőrség
 körében. Mindent az irodai munkával
 vélnék megoldani, ahelyett, hogy er-
 kölcösi magaslatra helyezkedve, az ideális
 műveltség érzékével a város közönségének
 jólétére, a város tekintélyének emel-
 sére fordítanak erejüket.

A rendőrlégénység száma is, mint azt
 már többször hangoztattuk, a város
 közbiztonságának megóvására a jelen-
 legi szolgálati beosztás szerint elégtelen.
 Ezen kívül a létszámból többnyire hi-
 ányzik néhány ember, aki a terhes szol-
 gálat következtében betegeskedik. Így
 természetesen a hiányos létszám mellett
 a rendőrszolgálatot kellőleg ellátni nem
 lehet.

A baj azonban nem éppen a ren-
 dőrlégénységben van, mert az a terhes
 szolgálat mellett is iparkodik teljesíteni
 kötelességét, hanem a fentebb említet-
 teken, kívül a vezetés erélytelenségében,
 a hiányos szolgálati beosztásban és el-
 bánásban kell keresnünk.

igazságtalanság és gyalázat uralkodik. A
 jónak, becsületesnek szenvedni kell, míg a
 gonosz erköcstelen minden nehézség nélkül
 könnyedén éli világot. Fordított világban
 élünk! Ismerted te Dobó Matildot? Ez oly
 frivolan viseli magát a férfiak előtt, oly
 büszke kacér, hogy egy finomabb érzésű
 leány megbotránkozik ezen. Arca tele van
 puderral meg pirostitóval, és mégis egy ügy-
 véd kérte meg a kezét! Ilyenek a férfiak!
 Csak a külszinre adnak, szaladnak vakon
 a semmiségbe, nem nézik, nem vizsgálják
 a nő igazi értékét, a nemos szívet és a
 lelket. A mai világban lehet a leány akár-
 milyen finomlelkű, de ha egyszer szegény,
 úgy jobb lett volna neki meg sem születnie.
 Kacérnak kell lenni! Ezzel lehet magunkhoz
 láncolni, meghódítani a férfiakat!

Nem értek Gizi — szólt Terka.

Csak figyelj! Majd megéretsz. Mondd,
 miért nem néz reánk is valamilyen finom
 gavallér? Mert szegények vagyunk. Hiába
 dicséri mindenki Teruskám jó lelkedet.
 Mit érsz vele. . .? Mi itt hervadunk el
 mindketten a dohos levegőjű szobában. El-
 vagyunk zárva egészen a külvilágtól. Bizony
 hiába várjuk a mesebeli királyfit, az el nem
 jön soha! A Vidor Jóska sem jár többé
 hozzánk, mert fél, hogy komolyan lépünk
 elő. . . És most elvett egy beteges nőt,
 akibe csak a lélek jár hálni. És miért vette
 el? Mert pénze van! Itt legyen meg aztán
 a boldog családi élet! O! Istenem, szomorú
 nagyon ez a világ. . . Pedig neked nem
 szabad, oly pápaszemes vén leánynak ma-

A kijelölt rendőrállomásokon felállított rendőr ugyanis bizonyos területen és utcákon tartozik az őrködést teljesíteni, minek csak úgy felelhet meg, ha azokat bejárja. Ámde valljuk meg az igazat, az a rendőr, mely az állomásra kijelöltetett, képtelen felügyeletet tartani azon a területen, mert az sokkal nagyobb, semhogy egy ember azt lelkiismeretesen felügyelni képes lenne. Látjuk ezt különösen a heti vásárok alkalmával, mikor a szekerek torlódása következtében egész életveszélyessé válik a közlekedés. A Kleinház sarkától egész a malomutcáig nincs több, mint egy rendőr. Megtörtént valami baleset, rendőrségért kiabáltak az emberek s hogy rendőr nem volt, persze szidták az egész intézményt. Vagy egy vásári tolvajt csip el sátorában egy iparos, órák kellenek, míg egy rendőr előkerül. S ha megjelenik, szidják, hogy elkésett. Pedig mindennek nema szegény rendőr az oka, hanem igen is az, hogy rossz a beosztás, vagy hogy oly kevesen vannak s annyira igénybe vannak véve, hogy lehetetlenség szolgálatukat jól és pontosan teljesíteni.

Tehát nem a rendőr az oka, hogy nincs meg a vagyonszolgálatunk, hanem a vezetés érzéketlensége, képtelensége, a rossz rendtartás, a vaskalapos szolgálati szabály, a minek napról, napra a lakosság valja kárát.

A rendőri ügy kezelése a rendőrség vezetőinek figyelmét és gondos körültekintését igényli. A rendőrségi intézmény nálunk megújításra, átalakításra, fejlesztésre szorul s a rendőrök alapos kioktatására itt még nagy szükség van. Több gondot kell erre fordítani. Humánusabb eljárással és bánásmóddal teremtsek meg a jó, kötelességeinek tudatával bíró rendőrséget. A közönség pedig vagyona és személye óráit lássa bennük s akként is becsülje meg.

A város fejlődésének egyik feltétele, hogy jól szervezett rendőrséggel bírjon, a mostani rendszer azonban ennek megteremtésére egyáltalán nem alkalmas.

Az iparostanoncok védelme.

Szennyes, töredezett rozoga ágy, korhadó szalmával megtöltött szalmazsák, gyűrött ágynemű, meghatározhatatlan színű takaró, a szobában szerteszét a feldolgozott anyagok meggyülemlett hulladékai, füsttől, portól fekete fal, egy-egy törött ablak: töbnyire (tiszteltet a kivételnek) ez a hü képe annak a helyiségnek, melyben a dolgozó csapat, napjának legtöbb óráját fárasztó munkában tölti. A téli hónapokban féltve őrzik a benrekedt levegőt, nehogy a költséges meleg

radnod . . . Nem! . . . Hiszen te még nem vagy öreg, a sok férfi közül akad a számodra is majd egy . . . Neked asszonyrak kell lenned. Igen! Mert ez a nő hivatása. Pedig ahogy az állapotok állnak, én sohasem leszek az — sóhajtá halkan Terka.

Az leszel! Még pedig gazdag asszony. Meg fog irigyelni téged az egész világ . . . Nagy csillogós gyémánt fülbevalóid lesznek, selyem ruháod suhogni rajtad, pompás lakásod lesz, és örülni fog az, aki csak közeledben is lehet! . . . Majd meglátod . . . ! Gizikém, nincsen lázad? Te nagyon zöldek beszélsz össze . . .

Nincs semmi bajom. Nagyon is ésszel vagyok. Ne csodálkozz rajtam!

A leány szemei lázban égtek. Nyugtalanul mozgolódott székében, majd egy gyors ugrással felkelt helyéről és egy kis csomagot vett elő.

Látod ezt? Tudod mi a tartalma ennek? Ne ijedj meg, ha megmondom . . . Maradj nyugodtan. Puder és pirosító van benne. Ez kell a mai férfinak. Ez után szaladnak. Ez bolondítja őket . . . Ennek van a legnagyobb hatása a világon! Én is megpróbálom ezt használni.

Gizi, mi lett egyszerre? Hiszen te nem vagy a régi . . . Az Istenért . . . !

Pénzt akarok szerezni! Pénzt! Ez a legnagyobb hatalom a világon. E nélkül romba dől minden; gazdag akarok lenni, gazdaggá akarok tenni téged is, hogy boldog légy, hogy ne nyomorogj tovább ebben a csúf világban . . . !

Gizi, térj magadhoz. Gondold meg, hogy becsületesről van szó, és ezt akarod te kockáztatni? Ne beszélj tovább, mert megölsz a szavaiddal.

Ne félt Terus, becsületemet megőrzöm

vele együtt kivonuljon s bár frissebb, de hidegebb levegőnek adjon helyet, így eshetik meg aztán, hogy manapság egy-egy ipari termékhez egy-egy darab élet tapad. S az iparossegéd még nagy urnak tűnik fel, ha állapotát a szegény inas állapotához mérjük. Ha a szegény inas az egész napi lóts-futásban elfárad és az éppen nem mesterségéhez tartozó cselédmunkában, házi teendők végzésében kimerül, mégis jussa a nyugalomhoz; előbb egy sor kannát tele kell hordani vízzel, fát kell vágni, azt is be kell hordania, tüzet raknia, a majsztam rakoncátlan gyerekei körül való teendőit elvégeznie s legifjabb csemetéjét dajkaként karján hurcolnia, álomba ringatnia s csak mindezek után térhet pihenőre. Másnap álomszágtól szűkreszorult szemekkel, testét sanyargatva dolgozik tovább s ha ereje és őuralma cserben hagyja, mint a fáradt barmot, munkára ösztökéli a lábszija s a mester vagy segéd ökle.

Igy eshetik meg az is, hogy az "iparos tanonciskola" tanórai alatt testben léleken kifáradt inasok egyrészt elalszik s padra hanyatlott fejjel álmodik a várva várt szabadságról. — Hogy ruhája, teste, lakása szennyjében mindenféle betegségek csirája gyarapszik, érthető: Ezért van, hogy az éktelenítő és undoító bőrbajok a műhelyek lakóinak mindennaposak, hogy csak egy példát említsünk: a rüh, ha egy műhelyben előfordul, minden munkáson és inason elhatalmasodik és a tisztaság és ápolás hiányában a legtöbbnek bőrét előbb utóbb sebek borítják. Ezekhez járul még az is, hogy alapos mosakodáshoz nem igen van idejük, s a fürdés jótéteményeiben csak akkor részesülhetnek, ha oly városban élnek, melynek határait belül, vagy környékén folyóvíz van, tehát olcsón jutnak hozzá. Az inasok épsége és élete sem becses a mesterek előtt! Akárhány gazda még a szükséges táplálékot sem adja meg az inasnak, gyakran csak a hulladék jut neki, a mit a többiek félredobtak s az ily módon megsanyargatott testtel hóban-fagyban csaknem leroszokozott terhet kell a vásárra cipelni, áruval vagy egyébvel tetézve megrakott kocsit kell minden izmának megfeszítésével huznia és senki sem törődik azzal, hogy a gerince elgörbül, hogy rossz lábballibe szorított lábai télen elfagynak és kezének valamennyi ujja meg-gemberedik, kisebesedik. Ha a betegségyelőző pénztári orvos felüti jegyzőkönyveit, minden lapon a következő betegségeket olvashatja: fagyás, seb a lábon vagy kéz husában. Nem a legjelentéktelenebb azonban a sok között, a mi az inas testét elsanyargatja: a sok ütleg, a gyakori durva bántalmazás, a melyben sokszor csak szeszélyből részesül.

Valóban sürgős volna, hogy valamely módot eszeljenek ki az illetékes körök ez állapotok megváltoztatására. Az élet, melyet

magamnak. Tiszta leszek tovább is, miként eddig voltam. Tudod, mi a szándékom? A színészi pályára akarok lépni. Minden szini növendéknek van egy gazdag udvarlója, majd nekem is egy, és . . .

És most egy szót se többet — szólt Terka. Nem bírom szavaidat hallani. Gizi, ne térdj le azon ösvényről, melyen eddig haladtál. Hiába ígéréd, hogy tiszta maradsz továbbra is, mert ha egyszer a sárba estél, nagyon nehéz onnan ismét a tiszta földre lépni . . .

— Te akkor nem ismered engem Terka. Nagyon helytelenül teszed, amiért ily rossz véleményem vagy irántam. Nemesszívű voltam mindezekéig és az is maradok. Hiszen ha arcomra kenem is ezt a fehér port, azzal még nem rontom meg lelkemet. Ha a világ előtt kacér leszek, azért én belsőleg mégis a régi maradok. Hidd el Terus, ezt mind csak érted teszem. Mert fáj a szívem, amint látlak téged napról napra mindjobban elhervadni. Neked boldognak kell lenned! Felcsipak egy gazdag udvarlót, s ha már sok pénzem lesz, faképnél hagyom . . . Lerázok magamról minden külső smenlyet, és én újból a csöndes magamba vonult leány leszek . . . Majd meglátod, milyen boldog leszel még te! Ha megérzi a világ, hogy pénzed van, annyi lesz a kéréd, hogy sok!

— Ne féj Terus, az Isten nem hagy el . . .

Terka nem szólt. Arcán nagy könnyecsek gördültek lefelé, és oly mozdulatlanul állt egy helyben, mint a szobor . . .

A szegény hülve e beszédből nem hallott semmit. Oly jóízűen hortyogott a kályha mellett. Szánalomra méltó teremtés . . . ! És mégis talán ő volt hármuk közül a — legboldogabb.

Schwarz Kornelia.

az iparos inas él, a későbbi iparos lelkében és életében is nyomot hagy. Még veleszületett képességei is elsatnyulnak. A tanulók eltelte után kontárnunkásokként kerülnek ki a mester keze alól s ennek már nagy nemzetgazdasági és társadalmi jelentősége van. Ezeket tudva, nem tartanók szigorú megtorlásnak, ha egyes, kötelességükről megfélekedett mestereket megfosztanának attól a jogtól, hogy tanulókat szerződtesse. Csak egy mód képzelhető, a melylyel e tarthatatlan állapoton változtatni lehet s ez a kellő, szigorú ellenőrzés. Vannak ugyan törvények és rendeletek, a melyeknek éppen az volna a céljuk, hogy javítsanak a viszonyokon, de az ellenőrzés és gondoskodás nem mindenben kielégítő. Arra, hogy a kisiparos műhelyét vizsgálják, senki sem gondol, az is kivételes dolog, hogy az élelmi és élvezeti szerek gyártásával foglalkozó telepeket, gyárakat és műhelyeket, minők a szikvizgyárak, cukrászatok és pékműhelyek, olykor-olykor megvizsgálják, de akkor sem az ott alkalmazott munkás és inas egészsége szempontjából, hanem hogy a fogyasztó közönség érdekeit védjék.

Mint hogy azonban csupán ily teendők ellátására rendszeresített hatósági, orvosi vagy felügyelői állások nincsenek, nem várható, hogy minden egyes műhelyt a kellő időközben megvizsgáljanak. De egyet-mást mégis lehetne tenni, hogy legalább a nagyobb visszaéléseknek elejét lehessen venni. Kérlelhetetlen szigorúsággal kellene mindenekelőtt a felett őrködni, hogy minden mester valamennyi munkását és tanulóját haladéktalanul bejelentse s arról is erélyesen kellene gondoskodni, hogy ezek megbetegedése esetében az orvosi segílyt nyomban igénybe vegyék.

Nem egy bajnak a forrása, hogy a szegény inas betegségét csak akkor veszik komolyan, ha már betegsége felette elhatalmasodott, mert nem szívesen nékük özik munkaerőjét.

Ha az inas megbetegedéséről a betegségyelőző orvos tudomást szerez s alkalmazni őt megvizsgálja, annak is utána kellene járnia, hogy kit terhel a mulasztás azért, hogy a betegség elhatalmasodott, vagy azért, hogy valamely nála nem sejtett betegségnek lett áldozatává. Érdeklődnie kellene az inas lakáviszonyai és életmódja iránt is és ha visszaélnék jön a nyomára, hasznos cselekedetet végez, ha tapasztalatait az ipartestületnek vagy iparhatóságnak, szükség esetén a tisztai orvosi hivatalnak bejelenti.

Igen célszerű volna annak a rendszeresítése is — bár az első sorban a szülők és gyámok feladata és kötelessége volna — hogy az a testület, a mely az inas felvételét jegyzékbe veszi, a tanoncszerződést csak az esetben véglegesítse, ha előbb meggyőződést szerzett arról, vajjon a szerződött mesternél a viszonyok mindenben megfelelők-e és hogy kilátás van-e arra, hogy az inas ott ember-séges bánásmódban részesül s hogy a mester valóban mestere, tanítója lesz az inasnak. — Az emberi jogok és szabadságok minden tisztelete mellett attól sem kellene visszarettenni, hogy oly mestert, ki abbeili kötelességeinek nem tesz eleget, a ki inasával nem bánik emberségesen, megfoszszanak az inastartás jogától, mert az tűrhetetlen, hogy az a mester, a ki egy inasról sem tud köl-löképen gondoskodni, hármát-négyet is tart-hasson minden teletlenség nélkül, csak arra, hogy cselédei számát szaporítsa.

Különfélék.

— Kurucz estély. Tegnap este folyt le a lévai nőgyelet által a „Stefánia-árva-ház” javára rendezett kurucz-estély, di-csözönség részvételével a város háza dísztermében illetőleg a Lang-kávéház helyiségeiben. Városunk és környéke megszokta már, hogy évenként a legfényesebb bál, amelyen egyuttal az emberszeretnek is adózik: a nőgyelet mulatsága. Esuttal azonban nem csupán bál volt ez; a humanizmus és a jó kedv ápolásán kívül ez idén a nemzeti érzület, az eredeti magyar népköltés és ősi magyar zene kultusza lépett előtérbe. Kedvesző jele az egészséges idő-eknek! Alulról, a társadalom kis köreiből — amelyek azonban egyesülve a nagy nemzet-értületnek mindenben, társadalmi életünk minden egyes fázisában, így meg nem dön-theti azt semmiféle nagy hatalom. Különösen ezen szempontból is üdvözöljük a tegnapi estély diadalát és gratulálunk azoknak, akik az estély tartalmának szerzői voltak; gratulálunk a buzgó és fáradhatlan vezető-ségnek, mely mindent megtett az estély si-kere érdekében és üdvözöljük városunk és a vidék uri közönségét, mely megmutatta, hogy a szép és nemes ügyért mindenkor lelkesedni és tenni tud. Nekünk, lévaiaknak

még más örömet is szerzett a szép ünne-pély: tegnap este lépett fel először a lévai műkedvelők zene-kara; bátran mondhatjuk, dicsőséggel kezdte pályafutását; keletkezé-sével egyuttal életre keltette az elaludt régi jó lévai daloskört, de nem csak hogy életre keltette, hanem meg is gyarapította, amint azt a tegnapi pompásan működő vegyeskar fényesen bebizonyította. Az estély lefolyá-sáról különben jövő számunkban fogunk ér-delemlegesen megemlékezni, annyit azonban már most is elölegezhetünk, hogy az ünne-pély sikere erkölcsi és anyagi tekintetben teljes.

— Tisztelgés a besztercebányai püspöknél. Barsvármegye alispánja a dec-emberi közgyűlés határozatából kifolyólag értesíti a vármegye törvényhatósági bizott-ságának tagjait, hogy Barsvármegye kül-dötséggel január hó 12-én tiszteleg R a d n a i Ferkas dr. besztercebányai püspök ur öméltóságánál Gr.-Szent-Kereszten. — Mi, a G a r a m v ö l g y i városok küldöttségének tisztelgése alkalmából, már kifejeztük sze-rencsekívánatunkat, de csatlakozunk ezuttal is az üdvözlők sorához szívvel-lelékkel.

— Adómegettakarítás. A törvény értelmében a föld- és házirtok általános jövedelmi pótdókjából levonandó a tulajdo-nos bekebelezett kölcson-tartozása után az évi kamat 10%-ának megfelelő összeg. Léva városnak 575 ezer korona bekebelezett köl-csöntöke tartozása van, ennek évi 40%-os kamata 23000 korona, tehát a városnak en-nek 10%-a, vagyis 2300 korona erejéig van joga követelni, hogy föld- és házirtokai után az ált. jöv. pótdóó az állam által le-irassék; azonban a városnak csak évi 346 kor. 60 fillér ilyen adója van, miért a pol-gármester ezen egész adó törlése iránt ter-jeszté be a héten a kir. pénzügyigazgatóság-hoz kérelmét. A magán felek figyelme erre fölhívatik, mert a folyó január hó végéig kötelesek kérelmeiket benyújtani; az ehöz szükséges felszámolási lapokat a városi adó-hivatalnál kaphatják.

— Thea-estély. A lévai izraelita nő-egylet által rendezett második thea-estély fényes sikere csak igazolta ezen estélyek célszerűségét és jogosultságát. — Ejjfé után három óráig volt egyutt a több mint száz egyénből álló társaság a legkedélyesebb hangulatban. A rendezőség által ígért meg-lepetés igazán emlékeztetése tette ezen estélyt, ugyanis 12 órakor, a midőn elaludtak a villanyos lángok, pár pillanat múlva egy fényesítő gép világítás mellett Fenyvesy Károly mint vén sirásó tomette el az 1904 évet, élő képben mutatva azt be; majd sö-tétség leit újra, és midőn a fényező meg-kezdte világítását, a második élő képben Berger Mici k. a. mint nemtő kívánt az egész társaságnak boldog új évet. — Meglepő szép volt mindkét kép. Ez után Reittmann Piroksa k. a. és Földes Sándor szegény gyermekek-nek öltözve osztották ezét a megleltentek között a nőgyelet boldog új évet kívánó kártyáit.

— Jókodv ára. Nagy lakodalmi mu-latság volt Garam-szöllőson a mult évi no-venber hó 8-án S p i t z Bernát korcsmájában, ahol mint meghívott vendég hangos jóked-vével különösen kitűnt K r a l i k József, aki a muzsikával leggyé betelni nem tudott s nagy haragra lobbant, a mikor a násznagy a zenét beszüntette. Haragja azonban nem a násznagy ellen, hanem a korcsmáros szem-lye ellen fordult, aki élénken helyeselte a násznagy eljárását, aminek meg is adta az árát, mert Král k József megkapta s fejével megkocogtatta néhányszor az ablakot, ugy hogy az ablak is, de a korcsmáros feje is megsérült. Spitz Bernát panasza folytán a lévai járásbíróság könyű testi sértés vétsé-gében mondotta ki bűnösnek a jókedvű lakodalmi vendéget, a kinek büntetését a felebbviteli bíróság is jóváhagyta.

— Áthelyezések. P a l k o v i c h Gyula, esztergom-főkáptalani intéző ková-csiból Kis Keszibe helyezte:ett át; helyébe Jaksits Dezső hánai irnok neveztetelt ki intézőnek. A nemrég elhunyt Kruplanits, mikófalvi számtartó helyére Kugler Lajos intéző küldetett.

— Gyászír. A mult számunkban adtunk értesítést arról, hogy G r ü n b e r g e r Manó helybeli nyugalmazott tanítónak fia kitűnő sikerrel tette le az orvosi vizá-gát, s egy hétre rá az örömet a bánat vál-totta fel; ugyanis nevezett tanítót és családját pótolhatatlan nagy veszteség érte, mert neje Grumberger Manóné szül. Redlich Regina Budapesten, hol a klinikán egészséget ke-resett, rövid kinos szenvedés után meghalt. Temetése Budapesten ment végbe. Az izr. hitközség, valamint az izr. nőgyeület, fillér-egyeület s a lévai izr. tantestület nevében Liberman Jakab főrabbi s Fenyvesi Károly nőgyeleti titkárbucsuztatták el. Szá-mos lévai rokona és ismerőse rándult le Budapestre, hogy az elhunytak, ki társa-dalmunk és jótkönyv intézményeink buzgó, tevékeny tagja volt, a végtisztességet megadja.

— Barsvármegye alispánja a legkö-zelőbbi rendkivüi közgyűlésre a következő meghívót bocsájtotta ki: Meghívó. Ó caszári és apostoli királyi Felsége ajövő 1905—1910. iki országgyűlést az 1905. évi február hó 15. napjára legkegyelmesebben egybehívi méltóztatván, ezen kegyelmes királyi meg-hívó levélnek az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 58. §. értelmében leendő kihirdetése cél-jából a vármegye törvényhatósági bizottsága

főispán ur rendelkezése folytán folyó évi január hó 14-én déle 11 órakor Arnyócmaróthon a vármegye székházának nagy termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a bizottság tagjait ezennel meghívom.

Egy közlegény találmánya. Berger Ferenc, a Sopronban állomásozó 75-ik falgalezred közlegénye, oly készüléket talált fel, mely a telefon-kagylóba bemondott szavakat nyomban le is írja. A készülék egy kis elektromos gépből áll, mely előtt papirszalag húzódik végig. Ha a papirszalag irással megtelt, csengetőül jelzi, hogy új papirszalagot helyezendő az írógépbe. Berger a hadügyminiszter rendelkezése már hosszabb idő óta szabadságolva van, hogy találmánya nek tökéletesítésén dolgozhassék. A berlini technika legkiválóbb tanára a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott Berger találmányáról, melyet ő vizsgált meg legelőször. Egy berlini gyár már meg is vásárolta a szabadalmat.

Megölte fiát. Novák János bakabányai lakos a szobában revolveréből töltényeket szedett ki, ami közben a fegyver véletlenül elsült, a golyó Novák 8 éves fiának a nyakába fúródott, aki néhány órai szenvedés után meghalt.

Barsvármegye országgyűlési képviselő-választóinak száma. A lévai választói kerületben az 1905. évre érvényes választási névjegyzék szerint a választók száma 4525, az aranyosmaróthi választó kerületben 3806, az újbányai választó kerületben pedig a választók száma 3317.

Világos szivarok. Tudvalevőleg nem az a kívánsága a dohányzóknak, a mikor „világos szivart” kér, hogy szemeit azok színeiben gyönyörködtesse, hanem hogy gyenge szivart nyújtsanak neki. Érthetetlen, hogy a barna és fekete fedő levéllel bíró szivarokat általánosan erősen tartják és már előre tiltakoznak azok ellen. Akinek tudomása van róla, hogy a fedőlevél (elsőlevél) csupán egy harmadát képezi az alkotó leveleknek, beláthatja, hogy a fentebb említettben az illúzió játsza a főszerepet. Általán mondhatni, hogy csak azon világos fedőlevelek egészségesek és az emberi szervezetre hasznosak, melyek természetülről sárgák, feketék vagy barnák. Maga a világos semmitmondó, mert a legtöbb világos fedőlevél azért bír ezzel a tulajdonsággal, mert még ki nem fejlődött állapotban, fejlődése felbeszakításával azedezett le. Ritkaságszámba megy a szép világos vagyis sárga színű levél és ha találunk is hazánk egynemely vidékén ilyet, ez tudvalevőleg fedőlevélül nem alkalmas. Ezeket a külföldről importáljuk és mivel ritkaságnak tartjuk, drágán kell megfizetnünk. Mindezek szolgáljanak magyarázatul azoknak, kik sohasem tudták megérteni azt, hogy a dohányjüvedék miért szállít oly kevés, vagy egyáltalán semmiféle világos szivart.

A nyitra-verbély-lévai h. é. vasút ügye ismét napirenden van, amennyiben az előgedmánya Neumann Ráfael budapesti ügyvéd az általános terveket már bemutatta az érdekeltségnek és rajta van, hogy a szükséges hozzájárulási összegek mielőbb jegyeztesse. A tervezett vonal 52 km. hosszú lenne és a Nyitra, Zaitva és Garam folyók áthidalását teszi szükségessé. — Dec. hó 30-án a megyeház nagytermében Nyitrán látogatott értekezlet tartott, Dr. Neumann vállalkozó hosszabb exposéban előadja, hogy a vasút építése kilométerenként átlag 85 000 koronába kerül ami — szerint — nem magas összeg, mert a nyitra-kutti vasút km.-kint 95 000 koronába, a léva-garamberzencei vasút meg éppen 106 000 koronába került km.-kint. A vasút hossza 52 km., összes építési költsége 4 400 000 kor., melyből 35% törzsrészvény (1 547 000 kor.) a többi elsőbbségi részvényből volna fidejendő. Nyitravármegyétől 400 000 kor. törzsrészvény elfogadását kéri. Barsvármegyétől pedig 480 000 koronát, mert a vasút Nyitramegyén keresztül 23 kilom., Barsvármegyén pedig 29 km. fut be. Nyitravárosától pedig 60 000 kor. hozzájárulásra számít. Fuschler polgármester ellenezi, mert a város a vasút folytán veszít a vámot, a helyi közlekedés is apadni fog, azért az összegnek felét sem helyezi kifizetésbe a város részéről. Majd Grünfeld Náhán kifogásolja az építkezési költségek összehasonlítását a nyitra-kutti vonallal, ez utóbbin ugyanis a gálgói Vághid egymagában annyiba került, mint a lévai vasút 3 hídja együttvéve, a jablonoci 900 méter hosszú alagút pedig csaknem 2 millió koronát emésztett fel. Felszólaltak még Takács Károly, ki a vasút állomását Alsó-Köröskényhez egészen közel kívánja, Tombor Kornél pedig a lapágyarmati állomást ugyanezen község mellé közelbe, Hulényi F. pedig a nagycétegyfalomást ezen község közvetlen közelébe kívánja. Mindezen kérdések a közigazgatási bejárás után fognak véglegesen megállapíthatni. — Markhot alispán a Nyitramegye hozzájárulását 200 000 koronában helyezte kifizetésbe. A megyei vasuti bizottság örömmel veszi tudomásul a vállalkozó azon kijelentését, hogy a finanszírozás biztosítva van és a maga részéről a jelzett határokig anyagi támogatást ígér s egyúttal erkölcsi befolyását is érvényesíteni fogja.

A Nagytapolcsány és Vidékben olvassuk: Decemberbő 22-én szép karácsonyi ünnepélyt rendezett Krájk Ottília nagybassányi óvónő. Pont két órák jelent meg nagys. Leidenfrost Gyuláné a nagybassányi uradalom

jószívű kegyurnője, akinek jelenlétében folyt le a szép ünnepély. A gyermekek s ebből-szelb magyar énekeket és versiket mondottak. Igen nagy volt a kisdetek öröme midőn, a ruha, játék és sütemény kiosztásra került a sor. Nem volt gyerek, a kinek egy kis baba, avagy lovacska süteménnyel együtt ne jutott volna. Az ajándékok nagys. Leidenfrost Gyuláné adta. A gyermek azon hitben, hogy azt tényleg a jó Jézuska küldötte nekik, a legjobb hangulatban oszlottak szét.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Magyar József lévai fogalmazó gyakorlatnokot az egri pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá nevezte ki.

Bars megyei Népn. Egyesülete a következő pályatereit tüzi ki: Az írás és olvasás tanításának legújabb állása kritikai világításban. Jutalma 50 korona. A jutalom a viszonylag legjobb művert kiadatik. Határidő 1905. máj. 31. Pályamunkák az előkészséghez küldendők Vámostadányba. Csak egyesületi tagok pályázhatnak.

Főlemelték a honvédek nyugdíját. A miniszterelnök a minap kiadott rendeletével az 1848—49. honvédtizedesek és köztizedes nyugdíját 1905. január 1-től felemelte, még pedig a tizedesek nyugdíját az eddigi évi 96 koronáról 120 koronára s a köztizedes nyugdíját az eddigi évi 72 koronáról 96 koronára. Hasonló összegekre emelték fel az 1848—49-iki honvédtizedesek és köztizedes özvegyeinek nyugdíjilletményeit. Ezzel egyidejűleg az öreg honvédek illetményei felvehetőségének megkönnyítése céljából megengedte, hogy a jövőben azok, akik nem az adóhivatal, illetve állampénztár székhelyén laknak, az illetékes községi (kör-) jegyzők hivatalos közbejárását vehessék igénybe. Arra nézve is intézkedtek, hogy a köztizedesek kifizetésére kerülő honvédtizedes nyugdíjából semmit sem szabad levonni s így az öreg honvédek minden fáradság és költség nélkül ezután lakóhelyükön kapják meg nyugdíjaikat, melyekért eddig gyakran 20—25 kilométer távolságra kellett fáradozni s aránytalan kiadásokat tenniük.

Borkezelési tanfolyam. Az okoskereskedésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése végett, a budafoki egy éves pincemesteri tanfolyammal kapcsolatosan, kiabirtokosok és vincellérek részére két hétre terjedő időleges borkezelési tanfolyam fog tartatni. A borkezelési tanfolyam célja az, hogy a kis bortermelők és vincellérek ezen tanfolyamon a legszükségesebb borkezelési ismereteket főleg gyakorlatilag elsajátítsák. Az első borkezelési tanfolyam 1905. évi február hó 12—25-éig terjedő időben fog tartatni. A tanfolyam tandíjmentes, a résztvevők azonban ellátásról (lakás és ételmezt) saját költségükön maguk kötelesek gondoskodni. A tanfolyamra való felvétel végett 1905. évi január hó 31-ig a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni. Egy tanfolyamra 20 egyennél több nem vétetik fel, de a jelentkezők számához képest, esetleg több hasonló tanfolyam fog tartatni.

A besztérczébányai kereskedelmi és iparkamara mult évi december hó 29-én tartotta utolsó közgyűlését a mult évben. Számos többé-kevésbbé fontos kereskedelmi és ipari ügy elintézésén kívül a kamarafoglalkozott Faragó Samu lévai kultúr sűrűs indítványával, hogy a tisztviselők részére drágasági pótlék szavaztassék meg. A közgyűlés az indítványt elvben elfogadta és a részletekre vonatkozólag hozandó határozat céljából az indítványt az állandó bizottsághoz utasította.

Vásár. Ez évi január hó 2-án Léván megtartott országos átlavásárra felhajtott szarvasmarha 885 drb., ló 1134 drb., sertés, 99 drb., kecske, 5 drb., összesen 2123 drb., Ezekből eladatott szarvasmarha 322 drb., ló 70 drb., sertés 47 drb., kecske 2 drb., összesen 441 drb.

Léván december hónapban meghaltak: Hudák Mária élt 1 1/2 évet, öz. Klacsmányi Józsefné szül. Major Mária, élt 69 évet, Veszeli Ferenc élt 38 évet, Back Lajos élt 17 napot, Hora Samuné szül. Steiner Janka élt 36 évet, Tolnai Sándorné szül. Dohány Zsófia élt 64 évet, Braumüller Sándor élt 75 évet, Weisz Samu élt 63 évet, Kulik Károly élt 44 évet, Kalinka Béla élt 8 hónapot, Lakatos Sándorné szül. Benci Ida élt 50 évet, Nyiredi Mária élt 1 1/2 évet, Horn Géza élt 10 hét, öz. Stanga Józsefné szül. Kuzmina Éva élt 70 évet.

A halottkém statisztikája. Az 1904-ik évben Léván elhalt összesen 156 ember és pedig 87 férfi és 69 nő. Felekezete szerint: 103 róm. katolikus, 9 ág. ev., 23 ev. református és 21 izraelita. Törvénytelen gyermek meghalt 5. Az 1904-ik évben rögtöni öngyilkosság s véletlen esemény által történt halálazások: Rákóczi András szolga 62 éves róm. kath. szívzélhűdés, rögtöni halál március 15-én. 2. Deutsch Mór korcsmáros 76 éves izr. szívzélhűdés rögtöni halál március 21-én. 3. Pfeifer József vasuti málházó 28 éves róm. kath. vonat elgázolás, rögtöni halál május 26-án. 4. Ivan Mária 2 1/2 éves róm. kath. elgázolás miatti belső sérülések rögtöni halál június 2-án. 5. Berk András földműves 55 éves ev. ref. önként fölakasztás rögtöni halál augusztus 10-én. 6. Kollárik István napszámos 49 éves róm. kath. önként fölakasztás rögtöni halál augusztus 17-én. 7. Balla Eszter szolgáló

18 éves ev. ref. agyonlövött október 16. erőszakos halál. 8. Urbán András magy. kir. honvéd szakaszvezető 25 éves róm. kath. önként agyonlövés, október 16-án rögtöni halál.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

A barsendréd körjegyzőség után Bars-Endréd község részéről 12 kor. 60 fillér, Hölvény község részéről 9 kor. 60 fillér, a katolikus kör részéről (az adventi esteken tartott felolvasáson befolyt összeg) 67 kor. 60 fillér, Liszkay Eliz urhölgytől D.-Berek-aljáról 6 kor., Rudnyánszky Titusz ar.-maróthi főszolgabíró ur részéről 4 kor.; összesen 99 kor. 80 fillér készpénzt kaptunk Stefánia Árvaházunk céljaira.

Amidőn ez összeg kézhezvételét — e lap szívességéből — nyilvánosan is van szerencsénk nyugtázni. fogadják s nemesszívű emberbarátok árváinkkal éreztetett jótéteményükért leghálásabb köszönetünket.

Léván, 1904. december 30.

Leidenfrost Tódorné Faragó Samu
nőgy. aielnök. nőgy. titkár.

Nyilvános nyugtázás.

Nagyságos szigeti Györfy Géza kir. tanácsos, pénzügyigató ur közvetítésével újabban a következő ajándékokat kaptuk a „Bethlen Katalin keresztény nőegylet” részére: Schik Lipót 30 kor., oroszka cukorgyár 20 kor., Leidenfrost László, Perl Ignác 10—10 kor., Dr. Weinberger Adolf 5 kor.; összesen 71 kor.

Ugy a gyűjtőnek, mint a nemesszívű adakozóknak halás köszönetünket fejezzük ki az egylet nevében.

Léva, 1904. dec. 30.

Dr. Tóth Sándorné Birta József
pénztárnok. e. felügyelő.

Köszönet nyilvánítás.

Weisz Samu ur elhunytá alkalmából koszoru megváltás címén Frischer Lipótné urasszony Nyitráról 20 koronát küldött az „Erzsébet Földér Egylet”-nek.

Fogadjá a nemes adakozó az egylet hála-köszönetét.

Léva, 1904. dec. 30.

Deák Adolf Liebermann Jakabné
titkár. elnök.

Köszönet nyilvánítás.

A bars megyei Népköz lévai fiókja, a lévai izraelita Poel-Czedek egyletnek 25 koronát adományozott.

Midőn ezen összeg vételét nyugtatjuk, egyben kötelességünknek ismerjük, említett pénztintézet tekintetes igazgatóságának ezen nemesszívű adományért halás köszönetünket ez uton is kifejezni.

Léván, 1905. január hó 5.

Rosenbaum Adolf Friedmann Samu
egyleti titkár. egyleti elnök.

Lévai piacziárak.

Kovátvezető; Kónya József rendőrkapitány. Buza m.-mászánként 18 kor. 80 fill. 19 kor. 60 fill. Kétszeres 16 kor. 80 fill. 17 kor. 40 fill. — Rozs 14 kor. 20 fill. 14 kor. 80 fill. — Arpa 13 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. Zab 14 kor. 80 fill. 15 kor. 60 fill. — Kukorica 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. Bab 24 kor. 80 fill. 24 kor. 90 fill. — Lencse 30 kor. 40 fill. 31 kor. 40 fill. — Kőse 9 kor. 80 fill. 10 kor. 80 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten. Büsköny 10—11 kor., Luczerna 50—55 kor., Vöröshere 72—88 kor. Baltacin 16—17 kor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1905. évi január hó 1-től 1905. január hó 8-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Palásti Miklós, Stanga Katalin	fiu	János
Havran György, Csenger Anna	fiu	András

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Hlavacek József Fehér Rozália.	ág. hitv. ev. ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
öz. Stanga J-né Kuzmin Éva	70	Idült hörghurut
Mészáros Sándor	35	alkohol mérgezés
Pazsitka János	51	tüdő-ész
Kósa B-né Kovácsik M.	22	gömbökör

Nyiltér.

V. 105 végül. sz. 1904.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai 1904 évi V. 563/1 sz. végzése folytán Dr. Szilárd Samu

ügyvéd által képviselt Dukesz Lipót felperes részére **Taliga (Samin) János és Bender Lajos** alperesek ellen 68 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől letoglalt és 606 kor. becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság 1904 V. 563/2 számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felül-foglalhatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, **Vámos-Ladányban** leendő megtartása határidőül **1905 évi január hó 16 és 17-ig** követező napján délelőtt 9 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt lovak, egy szekér, borju és sertés s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttől írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Léván, 1905. évi január hó 1-5-őre napján.

Karácsonyi Pál

kir. bírósági végrehajtó.

1054/1904. vht. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. bíróság 1904. évi V. 551/1 számú végzése következtében Dr. Berger Rezső bpesti ügyvéd által képviselt Oser József javára **Dudok Flórián** ellen 361 korona 91 fill. s jár. erejéig 1904. évi november hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2760 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok, egy sertés, termények és egy vízi malom teljes felszereléssel nyilvános árverésnek eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírószág 1904-ik évi V. 521/2. számú végzése folytán 361 kor. 91 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi szeptember hó 1 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 72 kor. 35 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig **Csatán** leendő eszközlésére **1905. évi január hó 12-ik n. d. e. 8 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt, Léván 1904. évi decz. hó 28-án.

Karácsonyi Pál

kir. bír. végrehajtó.

A nagy áru raktár csökkenése végett **Cognac, Rum, Likörök, Spanyol borok, Pezsgők** és más czikkek **saját áron kaphatók.**
Amstetter Imre
fűszer és csemege kereskedésében
Léván.

Eladó ház
3000 korona teherrel. Kálnai u. 26. számú házam szabad kézből eladó.

Vida Jónásné.

Báli selyem méterenként 60 krajcártól. legfrissebb újdonságok. Franko és vámentesen házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.
Henneberg selyem-gyár, Zürich.

Szél hajtó, görcs-csillapító hódzsir-csöppek.
Étvágyat elősegíti és az emésztéshez szükséges háziszser.
Ára üvegenként 1 korona
Két üvegnél kevesebb (2.50 kor. utánvétel) postán nem küldetnek. Beszerezhető: **BITTNER GYULA** gyógyszer-tárában **Gloggnitz.** (A 1 ó-Ausztria).

Üzlet-átadás!
Léván, jóforgalmu helyen egy 40 év óta fennálló **borbély üzlet** az összes eszközök és a vérbocsátási műszerekkel, valamint szoba és konyha butorzat, az üzlettel való felhagyás miatt szabad kézből **jutányos áron eladó.**
Bővebb értesítéssel szolgál a helyszínen
Hiboki Alajos
tulajdonos.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vízszon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonatot,

„Asszonydicséret”

végjegyvel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

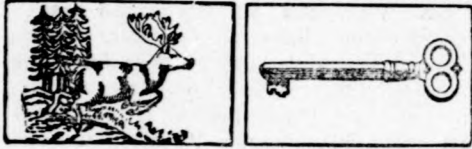
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegyvel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészeketől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra figyeljünk, hogy mind a szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-fele

Kneipp-malata kávéna

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítéséhez.

Csak az eredeti csomagokat kerjék a KATHREINER-névtől.

K á v é.

	1 klg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Moeca legfinomabb	2.20
Arany Java legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örökl kávé	1.—

Kapható:

Kern Testvéreknel, Léván.

Hangverseny Grammophon

A jelenkor csodagépe!

Beszél, énekel, zenél, renkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek s kávéházaknak.

Több ezer reproductio a világnak leghíresebb művészeitől.

GÉPEK valamint LEMEZEK nagy választékban legolcsóbb áron

kaphatók:

Klein Sándor

órás és ékszerész
LÉVÁN.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

	korona
Elsőmagyar monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparosgép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-os iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	78-tól 80-ig
Va ódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézi hajtásra	44 korona

Főraktár: Kern Testvéreknel Léván

Legjobb géptük, részek és osónak olosón.

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiszeretes jótállás!

Klein Sándor

órás- és ékszerész

L É V Á N

alapított 1881. évben.

Képes árjegyzék kiváratra ingyen és bérmentve küldetik. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiszeretesen teljesíttetnek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olosó áron kaphatók

Arany női óra	12.— frttól feljebb
Arany férfi óra	20.—
Ezüst óra	3.—
Nikl óra	6.—
Ingaóra	2.1/2
Arany gyűrű (14 karat)	1.1/2
Arany függő (14 karat)	1.1/2

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék. Legfinomabb **chronometrikus** pontosságú órákülönlegességek mindenkor raktáron vannak.

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és érczoporsó raktára.

A gödöllői Borászati Egyesület mint részv. társaság palack-borainak előrusító raktára. Folyékony arany és ezüst festékek

AZ ARANY KASZÁHOZ.

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-lyszit-, festék-, kefekötő aruk-, gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró-gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdasági részére, tengelyek, ekerészek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolnyok, lőszór-, afrik Atripuo és tengeri fű, épület- és bur-tor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhákkel felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesíttetnek, új képes árjegyzékek kiváratra bér-mentve küldetnek.

Steiner Sándor

órás és ékszerész L É V Á N.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék, a tökéletesített **GRAMOPHON**, melyek-ből raktárt tartok.

A világ legnagyobb csodagépe, hűen énekel, beszél és hangversenyez. Szép szórakozást nyújt családoknak, igen alkalmas vendégülöknök.

Hitelképes egyéneknek részletre is. Nagy raktár tükben és lemezekben. Továbbá ajánlom arany, ezüst és ezüst-doublé **ékszer tárgyai**, melyekből állandóan nagy raktárt tartok. Valamint arany, ezüst és nickl **zsebóráim**, azonkívül fali, inga és ébresztő óráimat. Eredeti svajci gyármány 2 évi jótállással. Tört arany és ezüst megvételük. Mindennemű óra és ékszer javítás elvállaltatik. Karácsonyi ajándékok már 1 koronától feljebb.

Kitünő tisztelettel: **Steiner Sándor**
órás és ékszerész.

Látszeráru raktár.